

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál urali utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kivántató példányok iránt csupán a bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésny fölvetetik's pontosan és jutányosan közöltetik.

FOGLALAT. Magyar- és Erdélyország. Előfizetések's halál- és születési hírek a hon legközelebb teendői körül VI. Fáy András től; horvátországi tartománygyűlés; Esztergom és Turóc megyék közgyűlései; választás Abukirynak; párkányi vásár eredménye; budapesti napló.
Ausztria. (Elegyhírek.)
Spanyolország. (Izabella eljegyzetése még alkudozasi tárgy; lázadási kísérletek.)
Franciaország. (Lamoricière tábornok levele a hadminiszterhez; Abdelkader munkássága.)
Anglia. (Katholicismusra térők szaporodása; Nelson emléke; készületek Konstantin nagyhg. fogadtatására; egyes politikai főnökök állása; Thiers mulatása és szemléje; új mód előfizetők szerzésére.)
Olaszország. (Sárgaláz mutatkozása Máltában; egészség-biztosítási lépések.)
Orosz- és Lengyelország. (Hadikészületek; Miklós cár utazásáról adatok.)
Törökország. (Vallási gyűlölség következtül; francia követ erőlyes magaviselete a kereszténység ügyében.)
Ertesítő; gabonaár; dunavizallás.

Magyar- és Erdélyország.

A' nm. magy. kir. udv. Kincstár a' pama k. harminczadnál megürült ellenőrségre Wagner Antal landseer k. harminczadost; az allhau megürült harminczados tisztiségre Drexler Rudolf pesti k. harminczadi tisztirnokot; a' pesti kir. harminczadnál megürült két tisztirnokai állomása közül egyikre Schreiber Károly, másikkra Grohe Guidó pesti gyakornokot; a' zágrábi k. harminczadnál megürült tisztirnokoságra Hoffmann Frigyes brucki tisztirnokot; ennek helyébe brucki tisztirnokká Galy Vendel dobrovai tisztirnokot; dobrovai tisztirnokká Eberth Adám eszéki só- és harminczad-gyakornokot; a' turjaremetci megürült erdős-állomásra Gölner Lajos sz.-lőleki kamrai erdős; ó-hegyi kir. bányakamrai erdős-állomásra Neuhöfer Pál libethányai erdős; libethányai erdős-állomásra pedig Scherffel Sámuel visegrádi k. erdős-irnokot alkalmazá. — F. évi sept. 30kán Földes György mármaros kir. kamra-igazgatósági ülnök meghalálozott.

Halálhírek. Erdélyi nem-egyesült gör. püspök Moga Balázs f. octob. 29én hosszas gyöngékedés következtében, miután püspöki hivatalát 38 évig nagy buzgósággal folytatta's ölte 70 évnél többre terjedt, octob. 29én reggel Nagyszében meghalt. Az üdvözült közhasznu munkássága és jótékony indulatjának némi bizonyossággal említjük, hogy Szászsebenben hitsorsosinak templomot építtetett, Resinában (Nagyszében székben) a' nemegyesült görög püspökség hajdani székében iskolát alapított, Lanckerén (Szászseben székben) az ottani oláh közönségnek 26 ezer v. f. től álló tőkét ajándékozott, végre Bécsben két oláh ifjúnak tanulásra szolgáló alapítványt tett. Béke paráinak! M. és J. — Továbbá

Felső-óri Bertha Sándor kir. táblai h. ügyvéd's több megye táblabírájának hitvese szül. balogi Balogh Mária Pesten october 30dikán életének 38dik évében sorvasztó betegségben hunyt el's tetemei a' korán hamvadónak életében nyilvánított kívánsága szerint, a' balogi temetőben (Hont vármegyében) pesteni megáldásuk után, takarítottak el. — A példás nő és anya korát szenderültét nemeslelkű férje's rokonai mellett, Erzsébet, Anna és Sándor magzati legbensőbb fájdalommal könyezik. Béke szelid árnyékának!

Üzszállítások a' hon legközelebb teendői körül. VI. Azonban mindezen üdvei mellett is egy nagyszerű kölcsönnek nyilvánították némmely ellenvetések és aggályok ellene akkor, midőn a' telekdij eszméje szőnyegre került. Lássuk ezeket:

1) A' hazai pénzforgalom, egy nagyszerű kölcsön által egyszerre megsokszoroztatván, nem fog-e pénztozulást és zavart okozni, különösen a' hazai magány-viszonyokban arányt bontani termékek és műipari cikkek árai között? Nem fog-e aránytalanul felrugtatni napszámot, minden kézi munkát's így azt okozni, hogy a' hon a' maga nagyszerű kölcsönével csak arányt fogna változtatni, és sok pénzzel sem leendne képes többet létesíteni, mint fogna jelen arányban kevesebbel?

Minden új változás, és így a' pénzcrisis is, meg szokta kissé borzogatni a' nemzet testét. Ez azonban jobbnak esetében, csak átmenő symptoma szokott lenni. Koránse aggódjunk a' történendő nagy pénz- megtululáson; ugyan is, mint érintettem, külföldi adósságink sokat fölemésztendnek, 's miután befektetésink némely részlegei is csak tőlök megszerezhetők, mint például: eröművészek, gyárrendezők, némely gépek, mintak'sat. ezek is nem megvetendő öszveget viendnek ki. Ez azonban még magában nemcsak nem veszélyes körjelenség, sőt inkább józan szerzemény. Ezt csak úgy kell tekintennünk, mint okos kertésznek számvetését, ki magot hozat egyszer, hogy többé se magára a' drágább termékre, se annak magvára ne szoruljon. Különb jelen pénztelenségünket leginkább az teszi nyomasz-

tóvá, hogy a' kevés pénz is aránytalanul kevés kéz közt van felosztva, mit az okoz, hogy a' szorgalom, itt ott bedugult forrásinál fogva jótékonyágát a' hazában általánossággal szét nem áraszthatja. És a' nagyszerű kölcsönnek éppen ebben fekszik legfőbb üdve, hogy e' dugult forrásokat korán felnyitja's a' szorgalom gyümölcseit a' hazában szétárasztgatja, mi természetesen a' pénzforgalmat is meg fogja öni megtululásoktól.

Egyébiránt a' pénzforgalom növekedésével's így kamatláb csökkenésével, melly pénzt olcsít és árut természetvnyit drágít, mindenki nyerni fogna honunkban, kivéven azokat, kik minden szorgalom hozzájárulta nélkül, egyedül tőke-pénzeik kamatiból's készpénz-fizetésből élnek. Amazok honunkban gyerekek, ezeken pedig más uton segíthet a' haza. Mindnyájok iránt megnyugtathatjuk magunkat azzal, hogy őket is csak ideiglen sujtandja a' crisis's leg többnyire éppen nálok nem oly vékony a' czérna, hogy szakadjon, 's kiki inkább ohajtja, hogy egy két határt verjen el a' jég, mintsem országos szárazság uralkodjék.

2) Vannak, kik így gondolkoznak: az országos nagyszerű kölcsön kitünőleg kedvez kül- és belöldi eladósultinknak, sőt egyrészen ezek kimentésére van számítva. Vajjon méltányosság-e ezeket legyegetni a' hazának, 's nem bűnösök segélyével bűnösöket váltani meg? A' bűnös gondoskodjék magáról, vagy viselje bűnének terhét!

Valljuk meg, hogy efféle ellenvetést csak particularismusi szikkeblőség's dolgok felületes felfogása szülhet. Egy nagyszerű kölcsönnek azon jótékonyágát, melly a' haza egyes családinak mintegy kiváltását's erőre segítését tárgyazza, alig tarthatjuk csekélyebb fontosságúnak, mint azon másikat, melly az országos befektetéseket tüzte ki czélul. Ne feledjük, hogy most átalakulásunk új aráját akarván kezdeni, minden nemzeti erő közfelvirulásra kívánunk felszólítani, felhasználni. Ezen működésnek szokatlan erőfeszítéséről tehát, multa és jövőre nem vonhatunk következtetést. Eladósultaink, valamint jogszertüleg multa nem követelheték, úgy jövőre sem fogják követelhetni többé, a' nemzetnek reájok nézve oly kedvező figyelmét; mit most is egyedül átalakulásunk nemzeti egyetemes szempontja teend szükségessé. Azon eladósultinknak földbirtokaik, kik a' külföldnek tartoznak, tulajdonképen csak geographice honci; azok mintegy nemzeti elzálogosítások, miket ki kell váltanunk, hogy a' honnak többet jövedelmezzenek, mint mennyit a' zálogos öszvegek kamatai tesznek. Ezt most tennünk kell, különben a' nemzeti gazdagság és jóllét, mikre törekszünk, egyik fő tényezőjét mellőzzük el. Illy kedvezlen operációra a' honnak szüksége nem leend, mert a' haza nyomasztó viszonyai megszüntetvén, ezekre vetniök az eladósultaknak többé nem lehet, 's kiki csak önmaga leend kovácsa boldogtalanságának. 'S ki meggondolja ázsiai elszigetelt, megfogott és rontatlan fajunkat, azon sajnot, melly hazánkra, nemzetiségünk hiánya miatt áradoz, 's honi életünknek már is érezhető idegen elemeit, nem fogja könnyelműleg mondogatni azt, hogy a' melly eladósult nem bírja magát rendezni, adja el birtokát, tán jövedelmét külföldön emésztő jövevénynek is, ki majd rendezni azt. Én magyart szeretek a' magyar hazában, nemcsak magul, de derekul is. Mert megtanított a' tapasztalás, milly nehéz nemzetiséget alakítani és fenntartani, 's tudom: miként érdekességünknek nemzetiségünknel hatályosabb eleme nem lehet.

Méltánytalan tehát azon vád, hogy egy nagyszerű kölcsön csak az eladósult nagyobb birtokúaknak kedvezend. Én a' latifundiumokkal bíró oligarchiának barátja nem vagyok's azt a' jelen esetben is, nem e' tulajdonságában, hanem a' haza tetemes constitutumát tevő széles telkei irányában's ezeknek honhozi viszonyában tekintem, 's kérdem: nem legtetemesebben szenved-e a' honi gazdaság az által, hogy éppen nagy birtokosai sinylenek leginkább eladósulásban? 's így a' haza legnagyobb része, fél vagy harmadrészben, elparlagulva hever? továbbá az által, hogy nagybirtokosaink, kik tekintélyeikkel,

befolyásaikkal, gazdagságaikkal legtöbbet tehetnének a' haza fölvirágoztatására, jelenleg eszöket, erejüket, kedvüket nagyrészben csak terheiktől menekülésre fordítani kénytelenek, 's minden közaldozattól remegnek? És valljuk meg, hogy miután a' nagy birtokúak legtöbbel járulandnak az országos kölcsön teherviseléséhez, sőt az első pár évben, eladósult olygarcháinkat sujtandja legérezhetőbbképen az: nem éppen méltatlanul érendi őket annak némi jótékonyága is. Kik közelebb állnak a' kályhához, minden esetre előbb és inkább fognak fűtözni, mint a' távolabb állók; de csikorgó hidegben bizonyosan ezeknek is érdekiben áll, hogy a' szoba fűtve legyen.

3) Gyöngé alapu hypothecánkra és hitelünkre nem kapunk pénzt a' külföldtől, kormányi jótállás nélkül.

Kérdem: mi okunk van kétkedni e' részben? Nyujthat-e valami nagyobb bátorságot a' világ pénzeseinek, mint egy oly nemzet garantíája, melly egyetemesen véve, mindenről inkább rovatthatik meg, mint kötelezése meg nem tartásáról, mint igazságtapodásáról, vagy nagylelkűség hiányáról? Én úgy vélem, nemzetünk szava, kötelezése, mind formában, mind lényegben, a' legszilárdabb garantíát nyujthatja. Formában azért, mert törvényhozás utján's így ország és fejedelem egyezésével fogván kötetni a' kölcsön, nem függne többé kivételre, kamat- és törlesztés-fizetésre, évek számára vagy kamatláb-leszállításra nézve, dicasterialis hosszas utu és sokszerű csatornákoni áteresztésektől, financialis operatióktól, politikai eseményektől'sat. Lényegre nézve pedig azért, mert egy 15 millió lakosi, ifjú, bár szunnyadozó erejű, Európa egyik leggazdagabb tartományát lakó nemzetre nézve, melly évenként mindinkább megy kifejlésének elibe, a' lekötendő egy pár milliányi évenkénti kamat és törlesztés, valóban nem életerőt felemésztő's tulhajtott teherviselés. Valamint más részről európai pénzesekre nézve, kik kamatkor zavarban vannak, nem tudván biztosan adni ki nagyobb tömegű pénzeiket, 40—50 millió, nem éppen erőt vagy kedvet meghaladó öszveg.

4) Leghatalmasabb gát és ellenvetés, egy országos nagyszerű kölcsön elfogadása és czelszerű felhasználása ellenében, mire inkább felsohajtani, mint kielégítő czáfolatot adni lehet: hogy a' nemzet kiváltságos részének jellemét, a' fényűzés's ellenében szegénység, hivatalvágy's ellenében hivatalosztási tévesztések, megyei tisztválasztási visszaélések, elnemzetlenülés, oktatásra inkább mint jellemképezésre számított férfi- és teljesen elhanyagolt női-nevelés's más egyebek, sokkal inkább alányesztették, mintsem az nagyobbyszerű vállalathoz kedvet nyerhessen's huzamos erő- és akarat-megfeszítéshez kitartó erélyt bizonyíthasson.

Vannak, kik Home, Hume, Stevart után, még buzognak a' fényűzés szabadossága sőt jótékonyága mellett; 's nem tagadhatni, hogy egy mivel és gazdag nemzetnél a' fényűzés normalis állapot, mert forrásokat nyit mind kény-kielégítésre, mind visszaárasztásra. Illy nemzetnél, miként tengernél, rendes jelenség az ár és apály; sőt a' fényűzés nála, bizonyos fokig véve, rendesen arany korszaka szokott lenni a' nemesb szellemi eleményeknek és művészeteknek. Illy korszak volt hajdan Periclesé Athenében, a' két Medicie Florenczben, Augustusé Rómában'sat. A' hajdani, különösen görög fényűzés, nemes irányu volt, mert köznép kegyét vadászva, ennek számára szerzett kéjeket, 's ápolta a' művészetet; nem is volt nemzetrontó, mert inkábbra gazdagok's főbék sajátja volt's benn oszlatta fel inkább a' kincset, mint kiszivárogtatta azt. Mai fényűzések ellenben, különösen XIV. Lajos óta köznép zsirján csillognak, 's végre is kiaspasznak minden jólléti forrást. Míg a' görög fényűzés népszerűséget szerzett a' gazdagoknak, nálunk boszantó az; mert földhöz ragadtszegénységgel gögösködik szem közt. Nálunk, olly nemzetnél, melly borus hányatásai miatt egy századdal maradt hátra a' miveltségben nemzet-társaitól, mellynek minden gazdagság-forrásai dugulvák, sőt még azok felnyitása eszközeivel sem bír, melly miveltebb szomszédjától, egyes kivételekkel, a' miveltségnek

tartom is az ovatosságot, de bizodalatlanoknak lennünk iránta, 's minden lépteiben lépesszót látnunk, csupán ellenzéki viszketegekből nem szabad; 's az országos kincstár ügyében legkevésbé, miután e részben a kormánytól nem sympathyt vagy valami nagy jótéményt, hanem csak maga érdekeinek józan kiszámítását, csak igazságot, méltányosságot, 's miután e tárgyban, mondhatjuk, ő tevé az első lépést, szó-beváltást kívánunk.

'S nem áll az, hogy az ausztriai örökös tartományok veszeni fognának az országos kincstár befektetési 's iparunk és kereskedelmünk élénkítése által. Mert noha eleinte megszorítaná is némileg iparukat és kereskedésüket versenyzésünk; de az arány nem fogna felbomlani, miután az élénkült és nemcsült természet, jobb közlekedések, nyitandó új piacok, mik nekik is szolgálndnak, nagyobb fogyasztást fognának előidézni honunkban 's pénzest vásárokat nyitni számukra. Egyébiránt a mi versenyzésünket bőven ki fogná nekik pótolni az, mit felvirulásunkkal más nemzetekkel versenyzésre nézve nyerni fognának. Ugyanis tőlünk jobbnemű termékeket kapván, azokat jobban feldolgozva — mert versenyzés emeli a műipart — honunkban keresztül jobb közlekedési eszközökön szállíthatnak be és ki tenger felé. Végre az erőre kapott magyar segítségné elő az örökös tartományok azon közteherviselését, mik az egész birodalom érdekében történhetnek, vagy annak külbátorságát 's a trón fényét illetik.

Mi a kormánynak kincstár-kezelési befolyását illeti, itt is kölcsönös méltányosság a legbiztosabb kiegyenlítő. Valamint a nemzet méltatni tartozik azt, hogy a magyar királynak mindenre nézve, mi országos ügy, főfelügyelési joga van, 's egyszersmind mint végrehajtó hatalom kezelőjét, őt illeti a status-gazdaság kormányzása is, hogy a törvényhozásnak is egyik részét teszi 's végre köz- és családi birtokai az orsz. kincstár terheit viselendik; ugy viszont a kormány nem mellőzheti ezen nézeteket, hogy a diétán, mind kinevezésnél, mind hivatal-osztásnál fogva, befolyása igen nagy, 's ennél 's illetőleg két vetőjénél fogva nem könnyen hozhatók reá nézve káros kincstári törvény; hogy a végrehajtó hatalomnak oeconomicai része csakugyan minden méltalkotványos nemzetnél felelősség alatt áll, hogy ennek még inkább az alatt szükség állania oly pénzre nézve, mit a nemzetnek eddig adómentes része a nemzet javára áldozattal adott össze; hogy ezen felelősség nem lehet csupán virtualis és irott malasztú, hanem annak olyannak szükség lennie, mi a nemzetet a kellő kezelés és törvényszerinti hovaforodítás iránt oly teljesen és valódiilag biztosítsa, hogy eltulajdonítás vagy visszaelés esetében magának teljes elégtételt és kárpótlást is szerezhessen. 'S illy felelősségi és ellenőrködési kikötést a kormány maga sem ellenezhet; mert ez neki saját érdekében fekszik. Kölcsönös bizodalom a legerősebb láncz nemzet és kormány között; mire itt annál nagyobb a szükség, hogy az országos kincstár feladata kényes, 's a monarchia eddigi rendszere igen ollyformán látszott mutatkozni, mintha Magyarhon műiparának és kereskedelmének amannak viszonyában nem volna szabad felvirulnia. Nem tagadhatni, hogy a felemelt só-ár 11 krjának, 's nemzeti gárda alapítványának eddig elmulasztott számadása is agályt támasztott. Nevelte ezt a vámvizonyok kiegyenlítésének több diétári elhalasztatása. Illy körülmények közt, az orsz. kincstár-kezelésnek fentebbi biztosítása nélkül alig lennének jövedőre nézve is kikerülhetők a bizodalatlanság surlódásai, miket telhetőleg kikerülni szükséges. Annyi bizonyos, hogy a nemzet maga kincstárára nézve 1792: 14d. forma biztosítással be nem érheti; 's teljes reménnyel lehetünk, hogy mind az 1723: 99, mind 1790: 21 és 67 törvényzikkelyeknél fogva ezen országos kincstár szabad regulatiója és dispositója a nemzetől megtagadtatni nem fog. Ennek megtagadása által magát fogná compromittálni a kormány Európa és nemzet előtt, mit loyalis kormányunkról egyáltalában feltennünk nem szabad 's alapunk sincs még reá.

6) Egy nagyszerű kölcsön jótékonyágának csaknem mulhatlan föltétele: a' folyvásttartó és politicanai crisisektől ment béke azon évek alatt, mik annak letörlesztésére köttetni fognának. Mert háború vagy más crisis esetén honi új áldozatokra leendne szükség, miket meghozniok a' kölcsön kamat és törlesztés által kimerült honlakosoknak nem fogna állani erejükben.

Üdves ügyeknél nem vagyok ugyan barátja a' gáncskodó casuisticának, azonban nem tagadhatom, hogy olly hoszszú időköz alatt a' háborúk és politicanai crisisek nem lehetlenek. De kérdem: az é egy józan fő működésének logicája, hogy rendes számvetését, normalis eljárását elvesse csak azért, mert közbejőhető rendkívülség ideiglen abnormis helyzetbe hozhatja működését? Hiszen gazdaság, műipar, kereskedés, vagyis egy szóval szorgalom, mindenkor békének voltak és lesznek malasztjai; e' szerint miután háborúk: örök átkai a' nemzeteknek, az ezektől rettegesnek örök pangásra kellene amazokat kárhoztatnia. Én inkább azt vélem, ama remegést sürgetésnek kell vennünk arra, hogy drága időnket addig használjuk, míg a' kilátások kedvezők. Azonban minden esetre szükségesnek tartom azt, hogy a' nagyszerű kölcsön összevételéből egy t a r t a l é k p é n z t á r alakíttassék; miről alább. Folyt. F á y A n d r á s.

Horvátországi tartománygyűlés folytat.

13dik pont: „Ha a' 12ik pont alatt érintett választvány jelentéséből kitetszenék, hogy a' meghívottak közül egy némely, báni fölmentetést nélkül kiharadt, az a' III. R. 10ik czimében kitett pénzbírsággal büntetettik; kivévén mindazáltal a' moralis testületeket, minők a' törvényhatóságok, mellyeket köteleességeikre visszavezetni az elnök és öszszegyűlt Rendek feladata leend. „E' pontra nézve különösen és határozottan akarák némelyek kitétetni a' pénzbírság mennyiségét; e' végett egy részről 100 p.fr. indítványoztatott megállapítandónak, melly összevet a' másik rész kevésnek találta, mivel a' gazdag magnás, csak hogy utazhassék, a' 100 fr. bírságot könnyen lefizetheti; végre is az idézett törvény értelmében hozatott a' határozat: Minden meghívott annyiszor, mennyiszor meg nem jelenik, 100 pfr. bírsággal büntetettik. Ezen határozat kimondatásakor több szónok kíváná: hogy ezen bírság a' törvény hatóságokra is kiterjesztessék, ha követet küldeni elmulasztának, különösen gr. K. hivatkozott az 1624, 1649, 1650 és 1699ki statutumokra 's ezek erejénél fogva kívánta, hogy a' pénzbírság a' törvényhatóságokra nézve is állapíttassék; ez ellen Körös követe felhozá: mikép ez méltánytalan lenne, mert ezen bírság a' házi pénztárból fizettetnék, mellynek terheit pedig a' plebs contribuens viseli, melly a' követválasztásban nem részes. O.M.szerint létesíthetlen is moralis testületeknek hasonló büntetése körüli eljárás, világos példa erre a' kapucsolts részek elleni végrehajtás. A' többség megtartá a' küldöttség véleményét 's olvasá a' 14dik pontot: „Ezen büntetés nemcsak a' meg nem jelenőket fogja sújtani, hanem azokat is, kik megjelenvén az üléseket szorgalmasan nem látogatják, vagy a' tartományi gyűlésről elnöki engedelem nélkül eltávoznak. „Ezen pont feltétlenül elfogadtatott. 15ik pont: „A' nevezett pénzbírságok az ország ügyésze (fiscus regni) által fognak behajtatni 's a' báni tábla előtt letéttetni. Az ország ügyészet pedig a' Rdek mindjárt a' tartományi gyűlés kezdetén szavazás útján fogják választani az elnök által jeleltékből, kinek hatásköre egyik tartománygyűléstől a' másikig tartand; a' lefizetett bírságok az orsz. pénztárba folyanak, ha pedig az elitelt ezen bírságot gyűlés folyama alatt le nem fizeté, annak behajtására köteleztetik az illető törvényhatóság, még pedig minden jogi kedvezés mellőztével, minő az appellata, oppositio, sőt ha kell, karceró is használtassék. Elfogadtatott.

16dik pont: „Ha valaki a' tartománygyűlésen mást szóval, vagy tettel megsért, megvetve a' helyszentségét; az a' széksértési (violatae sedis) bírságot a' 15ik pontban megirt mód szerint fogja szenvedni: Mivel pedig a' törvény által ez esetre szabott pénzbírságot a' Rendek keveslék, azért a' szokásos homagium közakarattal 100 pfra tétetett. 17ik pont: „Minden törvényhatóság követei köteleztetnek küldők megbízásának vagy kívánatának rövid kivonatát legott gyűlés kezdetén közleni az elnökkel, hogy az, mennyire csak lehetséges, a' szükséges intézkedéseket megtehesse. Elfogadtatott. 18ik pont: „Ha a' tartományi gyűlésen magasb jelentőségű kérdések vétetnének tárgyalatás alá, ezek előbb a' választványban, mellyet ősi szokás szerint a' törvényhatóságok küldötteiből 's a' rendek egyéb osztályai-ból mindjárt gyűléskezdetkor az elnök nevezend ki, vitattassanak meg 's csak azután terjesztessék az öszszegyűlt rendek elé. Ha pedig az ezen célra nevezett választványhoz a' rendek is részükről valakit kiküldeni akarnának: ezen kívánságuknak az el-

nök, ha csak valami különös azt nem hátráltatja, eleget tegyen. A' varasdi követ indítványára a' záradék ha csak 'stb. kihagyásával e' pont is elfogadtatott. (Folyt.)

§ Esztergom vármegye közgyűlése. Oct.

28—30. Andrassy József főisp. helyettes ur ő mélt. erélyes elnöklete alatt élénken, komolyan 's mondhatni jelesen folyt le Esztergom vmegye r. közgyűlése, mellynek nevezetesb tárgyait fölsoroljuk: 1) Elnök ur ékes modorában kinyilatkozatá, hogy mennyire hivatalos jelentések 's magántapasztalás útján tudja, a' megye-gép kerekei jól forognak. 2) Adózóink derekasan fizettek; executióra szükség nem volt, jöllehet idei termésök elég mostoha vala. 3) A' nm. htanács figyelmeztetése nyomán, a' netalán bekövetkehető életszükség eltávolíttatása ellen intézkedendők, élet-táraink állását kitudva, elnöki leg nyilvánított, hogy a' gabonatermés ugyan csak félannyi mint a' tavali, azért is szüknek mondható, még sincs okunk éhségtől félni; de nehogy késületlenek legyünk, határozatból e' megyei uradalmak felszólíttatnak, hogy magtáraikat ki ne ürítsék, hogy magvat kölcsön adni szüktség esetében sziveskedjenek éhező embertársinknak, a' hajhászok a' városon kívüli üzérkedéstől eltiltatni 's ebben közfogaásra Esztergom kir. város is fölszólíttatni határozatott. Volt, ki szükséggel fenyegette környékünket bizonyosnak tartván, hogy fölföldi tót atyánkfiak, kik az alföldi bőség felé tolandnak, legelőszőr Esztergomban állapodandnak meg, melly vendégeket majd éhenhalástól kell megmentenünk; minélfogva a' megyének husz ezer pengőftnyi kölcsönt ajánlott, mellyen gabonát venni 's ezt annak idején jól használni lehessen. Azonban elnök urral a' nemes közönség nem látta tanácsosnak az adózókat kölcsön gabonáról biztosítani, mert ez esetben okvetlenül nyereszvágyból eladnák élelmüket 's bizonynal beütne az igazi éhség; különben sem levén küszöbnéla' nyommasztó szükség; adósságot is könnyebb tenni, mint azt fizetni; az ajánlott kölcsön nem fogadtatott el. Hanem inkább a' lelkészek és tisztviselők által arra fognak figyelmeztetni a' lakosok, hogy gabonájokat ne pazarolják el; nemkülönbön figyelemmel kísérendjük a' körülmények fordulását. Egész hazánk java tekintetéből pedig ő felsége jobbágyi hódolattal meg fog kéretni, hogy a' gabonának honunkból kivitelét hátráltatni méltóztassék. (Saját tapasztalásunkból tudjuk, hogy egyedül a' fumei angol-amerikai múmalom naponként „négy száz“ mérőt öröl, kevés odessai, de többnyire bánági búzából, 's lisztjének nagyobb részét Éjszakamerikába szállítja. Különös, egyszersmind fájdalmas leendne, ha az amerikaiak magyar lisztből ugyanakkor kalácsot ennének, mikor mimagunk éhezünk! —) 4) Ezután hatalmas szót emelt tisztelt elnökünk, miként az atyai kormány által felszázad óta takarékmagtárak létesítésére buzdíttatunk 's tettünk ekorig e' tekintetben semmit, pedig mindennemű inség ellen ez a' valódi biztosíték; 's most itt az idő, melly tetteinket igényli; azért is illy magtárak építésére buzgón kérte a' RRt, kinyilatkozatván, miként primás ő hgsége és a' kebelbeli főkáptalan fényes igérettel az üdvös eszme elősegítéséhez már is járultak, melly példát a' többi fölszólítandó uradalom is bizonynal követendi. 'S nehogy, mint számtalanszor történik hazánkban, szó mellett maradjunk, e' végből elnök ő méltósága aláírás-ívet is megnyitni méltóztatott „négy száz“ pengő forinttal, 's a' jeles példát legott a' KK. és RR. követvén, a' két első napon már 800 pftnál több került össze 's határozatba ment: a) legközelebb kikeletre magtárakat építünk; b) a' megyei körülmények javaslatára szerint 2 illy takarékmagtár fog építtetni, úgymint Táton és Muzslán; c) valamint a' nemesség viendi a' közös költséget, úgy viszont az adózók a' kézi munkákra szolítandók, különben is az ő javukról levén szó; d) ő méltósága megkéretett, hogy a' már hasonló intézettel dicsekvő megyék kormányzóitól rövid úton kellő tárgy-utasítást eszközölni méltóztassék; d) az építés igazgatására 's egész fölügyelésre másod alispán Andrassy Mihály ur kéretett meg; e) egyegy járásbeli magtár kétezzer szapura terveztetett. — Ha ki Esztergom megye RRit ez órában látta, meg kelle győződnie, hogy az emberiségnek igaz baráti, kik erejüket nem a' hon pusztítására, nem a' hazai erő csökkentésére, nem pártos kietlenségek forralására vesztegetik, hanem az emberiség oltárán lobogtatják nemes tüzöket 's kétségkívül bölcs kalauzokat ő is a' megye közönségével szívbéli éljennel üdvözleni hazafiúi tisztének tartá. 5) Htanács

utján a' moszka kormány figyelmeztetni kívánja hazánkfiait, hogy földén az üzérkedést, vagyis nem honunkbeli tárgyakkal kereskedést, hanem orosz tárgyakkal speculációt gyakorlani okadjanak, különben szigorú sulyát érendik rendelvénye áthágásinak. — 6) A' htanács által ó felségétől kegyelmeesen értesítettén, miként a' hazai közlekedési eszközök elintézésére egy külön biztosságot kinevezni 's ennek elnökségét gr. Széchenyi Istvánra bízni méltóztatott; a' megye RR. a' nagy hazafi iránt őszinte tiszteletet 's e' dicső tapintattal fejedelmi kegyből nyert új hivatalához szerencse-kívánataikat üdvözlő irattal kinyilatkoztatni határozták. Vezéreljen az ég minden lépteden te kitünő remény-csillaga édes hazánknak! 's kit már élteben nagyok nevezni megszokott az egész nemzet, bizonytalán áldásával is örösközt. Ugy legyen! — 7) A' népnevelést k. fejedelmünk közkívánata szerint elrendezendő, a' h. tanács új intézvénye szerint oda utasították e' megye is, hogy a' tanítói karnak, 's lelkészeknek segédkezet nyújtani törekedjenek. Hálánkat érdemli a' fejedelmi szó, mert közös erőködés nélkül sem mire sem megyünk; azért is a' megye KK. szíves készséggel fogadván a' k. parancsot, egy választványt biztanak meg ez intézvény fogadására; ez alkalommal egyszersmind méltónak találták a' KK. és RR. Majer István kebelbeli mesterképező intézeti tanárnak legújabb sajtó alól kikerült „Népnevelés” című könyvét kor- és czélszerűsége tekintetéből az ország minden vármegyéjének figyelmébe ajánlani. — 8) Varasd megyének a' zágrábi katonai kihágás iránt kelt levele tudomásul vétetett; bizton reménylővén ó felségétől, hogy az igazságot diadalhoz segíti. — 9) Zalának a' részletekkel visszacsalatlatását siettető levele fölrással pártoltaték. — 10) Hont' vmegye közönségének nevével bitortotta levél a' dolgok tisztába hozatalát kívánólag Hont vmegyéhez utasították; 's miután Pest' vmegyének e' tárgyat illető irata helyes alap nélküli; pártolásban nem részesülhet. — 11) A' 40 év óta sok fölrással szorgalmazott 's az orosz táborozás óta fenmaradt kincstári 's adózóinkat illető tartozás lerovását legfelsőbb helyről jött rendelet elhatározta; minélfogva a' közlött jegyzék szerint egyegy elesett marha 13 ft. 's 30 c. krral leszen illető tulajdonosaik vagy örökösöknek megtérítendő. — 12) A' bécsi-bank 10 és 100zas jegyeinek sok példányban történt meghamisítását, egyuttal a' rejő csalfa jegyeket tudatá velünk is; mi által vigyázatra intetünk. — 13) A' h. t. tanács Kunoss Endre selymészetről írt könyvét ajánlván, azt köröztetni, és selyemtenyészési választványunk számára megvéteni elhatároztuk. — 14) Egy orvos trnak kihirdetés végett benyújtott „diák” oklevelét a' megye ki nem hirdette, miután az folyó évben kelt 's megbotránkoztunk az egyetem nemzetietlenségén annyival inkább, mivel egy bábának magyar oklevele volt; hanem ebben újra megbotránkoztunk, mivel a' latin szavak (praeses, dekan, Universitas) rútul torzították magyarságát. — 15) Fekete Mihály kanonok ur elnöksége alatti magyar nyelvtérjesztő választványunk évi számadást benyújtván, kitünt a' pénztár állapotja: 1027 e. ft. Új intézkedést jelenleg felfüggeszté e' küldöttség, miután a' népnevelés új korszaka más irányt igényel tőle is; 's ugyanez azon választvány, melyre a' népnevelés ügye is bízott. Lehetlen itt örömlőket a' fölött elhallgatunk, hogy a' népnevelés-választványi tollat a' legjelesb jegyzők egyikére Hamar Pál urra ruházta elnök ur, kibén tudomány, erély, ügyes serényesség versenyt tündökölve, a' legszebb jellemet közösen tiszteljük és szeretjük; azért is előre örvendünk e' nevezetes választvány ügyei vitélén, melynek különben is lelkes elnöke 's derék tagjai vannak. — 16) A' magányügyeket illető jelentések szinte előzölötték a' zöld táblát, mi a' tisztikar pontos hivatalkodását dicsően tanúsítá. — 17) A' marhahas ára lejjebb vagyis 13 krra csökkentetett. — 18) Jövő közgyűlés határideje december 29kére 's a' törvénysekeke dec. 1jére határozatott.

Turócvmegyei gyűlés folytatása. 7) Egy körintézményben, mely a' bécsi kórházba felfogadandó betegekéről szól, az örökös tartományoknak előforduló elnevezésén 's Magyarországra illesztésén többen fenakadván, innen eredt aggodalmuk, azon óvás által, mely ez intézvényt kísérő végzésbe iktattatni határozatott, el fog oszlatni. — 8) Széchenyi István grófnak köztudomású kineveztetését örömmel fogadtuk 's ó excellentiáját valamint különös levelünk által üdvözlöztetni, úgy egyuttal megyénket

's azon keresztül folyó Vág vizet és utainkat kellő figyelmébe ajánlván, miszerint gondoskodását felénk is terjeszse ki, megkérni rendeltük. — 9) A' tanácsai rendszert velünk közlő körintézmények sem melegen, sem hidegen nem fogadtattak, mert alig végzett felolvastatásuk után, a' másolatokat az illetőknek kiadatni rendelvén legott más tárgyra mentünk által. — 10) Sokkal élénkebb figyelmet idézett elő a' közlő inségre emlékeztető helytartó-tanácsi rendelet, mely miután felolvastatott, azon tekintetből, mivel annak megérkezéssel az elnökileg nyomban járásbeli szolgabíráknak kiadatott s tárgyalatása a' beadandó jelentésekkel összekapcsolatni javaslatot; ez indítványt azonban némelyek mellőzve 's több rendbeli javaslatba bocsátkozva, innen, kivált akkor, midőn a' pályafőzés megszorítására többek által szóba hozatott, érdekes vita szülemlett 's egyik szónok által, azon elvél fogva, hogy ez a' magánjogok törvényes gyakorlatához tartozik 's magántulajdont végzés által valakitől elvonni nem szabad, egyenesen kimondatott, miszerint e' részbeni intézkedés a' megye hatáskörét meghaladja. Végre ár eleinte a' többség pártolá is az indítványt, ez ügyben, mivel jelen gyűlés alatt a' jelentések be nem adattak, jövő alkalommal bővebben tanácskozandunk. — 11) Hirlapokból ismertes, mikint orosz birodalomban a' külföldi portékákkal kereskedés és árulás tiltatott. Ezen tilalom nagy csapáskint hatott az ott bécsi árukkal kereskedést űző embereinkre, kik közül némelyek egyenesen a' czárhoz folyamodván 's azt, hogy portékáik beszállítása csak magas harminczadérral engedtetett meg 's az azokra szolgáló eladási engedelem csak így garantiroztatott, előadván, a' dolgot annyira vitték, miszerint a' kereskedési 's eladási szabadság, eleinte nyagan fél, aztán egész évre hoszszabított meg. Nem mulasztották el azonban egyszersmind megyénkhez folyamodni, 's miután a' megye ó felsége közbenjárását 's pártfogását kikeré, csakugyan sikerült a' dolgot oda hozni, hogy a' tilalom a' magyarországi emberekre nézve megszüntetett 's a' kereskedést üzhetés tovább is megengedetett. Ezt miután, valamint egy különös hozánk válaszképen kiadott helytartótanácsi intézvényből, úgy annak fonálán valamennyi hatósághoz kibocsátott, némely ide vonatkozó szabályokat hirdető körrendeletből megértettük 's lehetetlen eből eredt örömlőket eltitkolnunk: mert ámbár embereink nem belföldi portékákkal, hanem kültartományokkal kereskednek, mind a' mellett megyénknek nézve az abbul folyó hasznót csak némely önző elvekből vitázhatni el. — 12) Hevesnek írásmódját nem követve hanem az alkotmányos állásunkkal egybezővődött diplomatikainál maradván, továbbá Csongrád, Szabolcs és Zólyom megyék, valamint Szeged város ismertes leveleit tudomásul vettük. — 13) Szepes és Zala felirásai mellett pártolva irunk fel. — 14) Varasdé, melynek felszólítása függőben marad, míg maga Zágráb nem ír, egy két pártolóra akadt, de bezzeg olyak is találkoztak, kik a' zágrábi mozgalmakat mint nemzetiség elleneseket illő ecsetlésre méltatták 's kimondották, hogy azok most Varasdban kezdenek megfészkelni, sőt a' zágrábi eseményeket az által látszattak igazolni, hogy a' hatalomkar pusztá figurans nem lehet, de ha már használtatik, annak a' körülményekhez képest inkább tetleg szükség fellépni. Minden esetre különös elveik lehetnek a' varasdiaknak, akkor t. i. midőn pár év előtt a' szegény magyarpártiak legázoltattak, mit sem tudtak a' történetkről; most ellenben egész Zágrábmegye fölött gyámkodni szeretnének, alkalmasint arra számítva, hogy azon párt, mely most itt Varasdban lábra kapott, szinte amazok sorsában osztozandik idő haladtával. Bizony! bizony! illy felírások még ellenfelirásokat is idézhetnek elé. Azonban a' dologra viszatérőleg, ámbár sokan azt tartják, hogy az ismertes zágrábi koporsók felirásai helyett, jobban illett volna: „heri tibi, hodie mihi” mindazáltal a' történetek csak szomorítólag hatnak szíveinkre, kívánván, bár minden megye, ide értve Varasdot is, innen példát merítvén, olaját tűzne inkább ki, 's azok, kiknek hatalmokban áll, özszevetett vállakkal a' békét állítanák vissza. — 15) Trencsénymegye által ajánlott Nyáry Rudolf gr. kiadási vállalatja, részünkről az által pártoltatott leginkább, hogy megyei tere-münk számára a' tisztelve szeretett nádor arczképének egy példányát megrendeltük. — 16) A' tisztválasztás megpendítése 's mint mult tudósításomban érintém, az iránti végzés hozatala még két indítványt vont maga után, egyiket t. i. a' szavazó nemesség

özszeiratásának elrendelése miatt L. P. tb., a' másikat az evang. lelkészek szavazási joggal felruházatása iránt Sz. G. tb. tevé, 's mind kettő, bár némi ellenvéleményt rejtő észrevételek elmondattak, végzéssé alakult. Legesiklandósb volt az özszeiró választványok neveztetése, mivel mind a' két párt képviselőket kívánt bennök, 's némelyek már azt is pengették, hogy nyilt sisakkal mindkét pártból hason számú tagokat nevezni vagy választani szükség. Elnök első alispán végre olly loyálisan tette meg a' kinevezést, miszerint az ellenpárt főnöke is megéljenezte azt. — 17) A' takarékmagtárak felállítására iránt vélemény mutatván be, jóváhagyatott 's így a' helytartó-tanácsnak felterjesztendő tervezetben azok létesítése szabad ajánlásoktól föltételeztetvén, ez érdemben tovább működésre a' tervezet-készítő választvány újra megbízott. — 18) A' közmunkák szinte újra özszeiratni rendeltettek. — 19) Marhahas ára 11 krral továbbis megmarad. — 20) November 6án újra gyűlésünk lesz, a' részletes számadásokat megvizsgálendő 's azok által kimutatott somákat a' házi pénztárból kirendelendő. Törvénykezések november 17én, a' törvényszék 's azzal özszekeztött évnegyedi gyűlés november 24kén veszik kezdetüket. — Most szabadjon egy provincialistának, vagy vidékinek, a' fővárosiak közzé elegyedni 's olly tárgyakat megszólalni, mely majd valamennyi lapban kivétel nélkül mindig korholólag érintetik. Ez a' házi urakat illeti, 's vidékiek előtt ezen korholás olly kicsépezt szalma, minek épen semmi hasznát nem vehetni sőt nem egy azon véleményü hogy mivel e' dorgált házi urak soha meg nem neveztetnek, hogy mind ez csak az újdonságit rovat be-töltésül használtatik. Pestbudán annyi háztulajdonos van, hogy bizony magok a' pestbudaiak sem találják ki a' korholást, 's így moraliter vagy physice tekintve a' szüntelen korholást, annak hatása nines, nemis lehet. De ha talán meg nem neveztetnek, akkor gyanunk alaptalan 's így bocsánat érette! azonban megfordítva azon sok panaszzal vidékiek előtt is megfoghatlak, miért azokat többnyire a' háztulajdonosok, holott ezek senkit sem kényszerítnek nálak lakásra 's ők tulajdonokkal csak úgy nyeresz-kednek mint mások, sőt sok másnál nemcsak becsületesebben, de jogosabban is. Hát egy földregés, vagy ellenségi megszallás (miktől ójon a' teremő), nem foszthatja e' meg őket egész házukba fektetett vagyonuktól; és ha mások 20, 30, 50 percentet húznak tulajdonuktól, miért ne volna szabad ezeknek is annyit bevenni Szabad kamatlab mellett sokan annyit tudunk szónoklani, itt pedig valósággal: „pug-nus ad oculum”

Parád Betyárság. Abukirya. A' Jelenkor 83ik számában bizonyos Abukirynek tetszett magára venni mind azt, mi miatt a' Honderű 9ik számában a' Parádön elkövetni szokott kihágásokat megrovám. E' fölajdulás nem gyanítatja e, hogy ama közle-mény kellő érre talált? a' modor pedig világosan bizonyítja, hogy ha tán Abukiry nemis, de pártfogotti részben legalább azok cathegoriájába tartoznak, kiket főnemlített cikkem megrótt. Ennélfogva látván mivel van dolgom, föltevém magamban nem is méltatni feleletre hánykodásit, ha néhány tiszteletre méltó tekintély által föl nem szólítottam a' parádi kihágásoknak legalább valódi vázlatban előállításokra. Köszönjék ezt az illetők Abukirynek, kit egyszersmind legjobban vélek bemutatnani a' közönségnek elősorolván híven azokat, miknek, habár mellesleg is, védelmére czélok. Parád fölött illyszerű 's annyiszor megújított betyár tények miatt valódi átok lebeg. A' természetmindent megtőn, hogy a' szenvedőknek leghathatósb egészségforrassá, a' fardottaknak legkellemesb enyhelylyé tegye Parádot, de úgy megrendíté hitelét néhány betyárnak ismételt kihágása, kik Matránk e' gyönyörű regényes kéjhelyét tűzték ki annak megmutatására, hogy bennök még él a' délcegg szittya vér (?) 's mint Abukiry mondja, az önzerttel párosult nyilt szívűség 's páratlan vendégszeretet (!) 's millyek az általok választott módok mindezek tanusítására? Dorbézolás, zeneszócsömörlésig, szilaj kurjongatás 'sa' botránynak ezekkel rokon minden egyéb fajai. Az idén különösen igen szép variációk voltak. Példaul: egy igen súlyos beteg uri ember ajtaja előtt circumderunt énekeltegett; kevés idővel azelőtt egy ifju nő halálozván meg a' fürdőben mindenek sajnálatára 's ennek ajtaja előtt requiem tartatott; ezután következett egy ajtódngetés, majd trombitával fúttak minden ajtónak kuleslyukába. Mind ártatlan multságok ezek gon-

dolandja
vagy inkább
a' hon, me
gy mulat
sem mara
még hep
voltak tū
san pezsg
Parád v
tettek
kihez, mi
Igen kár
be búni 's
a' parádi
től, hogy
varjak eg
balgaság
lajdonita
mában n
Hogy vé
kiry ur,
az Abuk
vezetes
miként a
miből se
marhavá
vala; ell
— drágá
4) — 6
reknek
ségben
zöldség
méreje
kolompé
2 pozson
zabé: 5
e' vidék
fton mé
kelt. D
lényine
dió igen
B
némi kis
részben
vak For
ban úrit
részvét
premi h
badavár
fővárosi
lanjmen
tatni, mi
vőkápo
jobb les
nyek ér
kásokra
kuznak
ságnan
dest ig
e' népo
dett rö
teljesen
vasut a
Irszig
sokba k
dologh
tergom
gészer
a' főne
mélto
Az eg
magas
czal t
kivüli
az áru
szüks
gaszt
ezik
dosko
Azon
inditt
sok h
uzsor
állap
nár
drág
szól
dekk
meg
sunk
ség,
több
köve
bizon

dolandja tán Abukiry, míg erre majd az itt mulatózó vagy inkább szörnnyekedő külföldi aztmondhatja, hogy a' hon, mellyben így mulatnak, vadon, azok pedig, kik így maradhat megkímélve, tudja a' közönség. Volt még hep hep hepp éneklés egy héber szállása előtt, voltak tűzbe lödözések, szóval Árpád vére hatalmasan pezsgett! Illy betyarkodásoknak voltak kitéve Parád vendégei *) 's bár többé soha se lennének! Illy tettek megrovására illő é' feljajdulni Abukirynek, kihez, miután már benne vagyunk, még egy pár szót. Igen kár édes Abukiry ur, egy megye oroszánbörébe bűni 's így szerepleni, mert látja ön, valamint én a' parádi hőseket nem ismerem, úgy távol vagyok attól, hogy egy megyét néhány rakoncátlan fiávalzavarjak egybe. Továbbá édes Abukiry ur, igen nagy balgaság két személy által írott dolgokat egynek tulajdonítani 's Honfi Máté urnak a' Honderű 11 ik számában megjelent cikkekért is engem dorongolni. Hogy végre én is witzeljek, emlékezzék meg Abukiry ur, hogy a' több mint mankós Nelson tette csúfá az Abukiryakat. Mankóváry.

§ Párkányban (Esztergom vmegye) a' nevezetes simon-judási vásáron szomorún tapasztaltuk, miként az emberek közt kevés pénz forog, mert semmiből sem képesek pénzt teremteni; azért ámbár a' marhavásár eléggé népes, de a' marha mégis olcsó vala; ellenben az élelmiczikkek — lelke e' vásárnak — drágán keltek, ugyanis: a' káposztának száza 4 1/2 — 6 1/2 ft., 's hogy ez ennyire szökken, azon üzérneknek köszönhetjük, kik Budapestre nagymennyiségben elkapták orrunk elől a' káposztás hajókat; a' zöldsggyökér 100 csomója 3 ft.; köleskása poz. méreje 9 ft.; babé: 4 ft.; lencse 's borsó kevés volt; kolompér zsákja 2 ft.; tisztabuzsa szapuja (köble vagy 2 pozsonyija) 16 ft.; kétszeresé: 14 ft.; árpáé: 7 ft.; zabé: 5 ft.; kukoricazé: 8 ft.; a' tavainál jobb levén e' vidék szürete, midőn a' törkölyös bor akóját 3 1/2 fton mérték, e' vásáron a' fehér színbor akója 5 1/2 fton kelt. Dohány elég volt, a' legjobb vidéki és pereszlényinek mázsája 50 v. fton kelt el. Gyümölcs kivált dió igen kevés jött áruba.

Budapesti napló. (Nov. 9kén.) A' sorsban van némi kis igazság; a' hazánkban kijátszott kincsek némi kis részben szerencse útján térnek vissza hozzánk; most a' vár Fortuna egy piczi bőségszarvat ismét Magyarországhoz ültet ki; kecségető családok a' vak sorsjátékokban részvételre t. i. a' jószáglotteria rónyertes jegye egy veszprémi honfiktársunkat boldogított. — A' Clark-javasolta budavári alagút az illető hatóság által elfogadott; tehát fővárosunk pilogó fénye ezután föld alatt is fog csillámlani; mert a' tunnel kivilágítására sok költség fog fordítatni, mit szinte azok fognak megfizetni, kik a' lánchidtól a' vörkapolnáiig legrövidebb utat választanak; vajjon így legjobb lesz e' az egyenes u? — A' helybeli hatóság törvények értelmében külön szabályokat alkotott a' gyármunkásokra nézve, mellyek fensőbb helyben hagyásra várnak; mivel törvényink ez osztályról csak általánososságban szólnak, ezek képest az egyes esetekről intézkedést igen észszerűnek találjuk annál inkább, mivel eddig e' néposztály csak önkényről függvén nem ritkán szenvedett rövidséget jogában; mit kellő gondoskodás mellett teljesen elkerülhetett volna. — A' Debreczen felé vezetett vasut alrész Szolnokig jövő év végeig teljesen elkészül. Irásig a' földmunka már kész. Az ez ut körüli örállomásokba kivántató matrácok jobbadán az itteni kényszerítő dologházban készítették. — Hírszerint e' héten az esztergomi anyatemplom nagyszerű boltkúppja (cuppolája) egészen be lesz végezve; 's így a' főnséges épület körül a' főnehézség is legyőzvetvén Magyarországhoz főtemploma méltósággal fog az illynemű európai épületek közt állani. Az egyház belseje földszintől az oromkúp tetejéig 43 öl magasságu. — Jelen vásárunkon igen sok komor arccal találkozunk; az ut és időjárásnak ez évszakban rendkívüli kedvezése mellett sem sok a' jövevény, 's noha sok az árus az eladó, de mivel szük a' pénz 's drágák az élelczükségek — vevő alig van; mit leginkább azon agasztó körülményekből fejthetni meg, miszerint az élelmi cikkek magasra szökkenek ára miatt mindenki arról gondoskodik most inkább, miképp magát szükség ellen biztosítsa. Azonban olly hír kering, miszerint a' Bácságból 150 hajó indítottatna el Pest konyháiról 's érzékenyen az uszorások körmeire kocczantana. De hátha Pesten nem állapodnak meg — hanem főlebb szándékoznak? A' gabonárra valamivel eszökkentvén, mind a' liszt mégis drágább; a' zsemlyék piskótáinakot iltve maholnap ugyszólván esemege-miniaturré válnak, mert ezek olly kisdedké szakkittanak már, hogy gyermekeket sem félthetni megfúlástól, ha párszorra elnyeli. — Egyik lap fővárosunkban mutatkozó burgonyabajról tön említést, mellynek

*) Nehogy Parádtól még inkább elijedjen a' közönség, méltányosnak tartom megemlíteni, hogy, mint hallám, többen az igen is vigan mulatók közül a' társaságot megkövettek 's volt, ki ígérte, hogy jövő évre ismét eljő 's bebizonyítja, hogy másképen is tudja viselni magát.

nyomai Galliczia szélein már nagyban mutatkoznak; ennek valósultával félhető, hogy a' fenyegető szükséghez még szomorúbb következtések ne szövetkezzenek. — Midőn még Pesten nemzetiségünk csak csirájában rejlett, étlők emlékezete szerint a' magyar ember magyarul beszélni alig mert, nehogy nyelve miatt visszautasításban részesüljön. Ennek némi utóéneivel mai nap is találkozunk: mult szerdán este a' forenczlek terén bizonyos urforma egyed folyton ütlegezéssel kintott egy gyerkőczt, közben csak éfélé szavakat kiáltozván: „fattyu nómetül beszélj!” a' szegény fu csak sirt, mert még a' panaszzavakat sem értette; miglen az oda gyült józanabb gondolkozások kérdésre küsült, miszerint a' felfortyant ur csak azért agyalá a' szerencsétlent, mivel inasát pajzanságból meglökte, deminthogyazelégtétel nyomban követezett, a' tettes ur magát polgárságával mentegte. Mi azonban fel nem tehetjük hogy Pestnek műveltséget tanúsított polgárai közt illy durva jött-mentek is találkoznak, kik nemzeti gyűlölséget táplálnának a' vendégszeret Magyar ellenében; reméljük egyszersmind hogy illy vétkeket a' jó rész megvetéssel a' gondos hatóság pedig fenytéssel is fogadand. — A' városi ingyenszállások napokint telnek jótéle madarakkal, úgy látszik e' faj önként törekszik a' hatóság jótékonyágát megérdemleni, miszerint szállás dolgában télen által hiányt ne szenvedjenek, ugyanis egyremásra veszszük a' csinyek hírt, miket leginkább flomuligondolt lopásokkal végeznek. Mult napokban egy szegény ember pénzeszkéjét féltvén, ezt mellénye hátbéllésébe varrtta; azonban nem sokára rémülettel tapasztalá, hogy a' pénz helyét hátán csak egy nagy nyiladékpótolja; de miután a' városnál jelentést tön, pénze megkerült; derék kerítője pedig ingyenszállásra jutott. — Egy suvaros az evang. egyház mellett kis időre megállván levelet vitt a' szomszédházba; 's kijöttekor fájdalommal jalkiáltozással esődité össze a' tömeget, t. i. mig ben volt, szekerét 's lovat elhajtották. A' szerencsétlen példájával tanusította a' szekeret jött, gyalog ment közmondást. — A' homeopathia egy jeles bajnokát veszté el Bakody József orvostanár elhunytával. — Bizonyos arszlán nagy gyönyörűséget talált abban, hogy vendéglőbe menvén, minden étkezéskor egyegy ezüst kanalat elrejtett. Utolsó műisméltésével azonban szerencsétlenül járt, mert a' pinceszér e' mütéte egy tükörről meglesvén, fizeteskör az arszlán bőrért is árjegyzékbe számított; és mint mondá, többé illy szíves látogatásra nem vár. — Legközelebb öszszeírás alkalmakor egy szabómesternél furcsainast találta; egy áttöltözött leányt, ki e' minőségben már 11 hónapig szolgált. Mondják, hogy e' kaland őt dologházba vezette. — Egy napszamos magát fel akarván akasztani, a' mentésére érkezektől megrészadulván egyenesen a' Dunának futott; azonban itt sem a' halállal, hanem rendőrről találkozott, ki őt szíves gondoskodás alá vitte. — A' nm. k. kincstár Pestváros gőzvilágítási terve érdekében öszszehasonlításat kíván tétetni a' mostani világitás költségei 's a' vállalkozók által igényelt költség közt; mi úgy hisszük csak könnyítendi a' minden tekintetben szükségessé ter életbejuthatását, hogy sötétség vagy pisla csillám helyett napvilággal vetekedjenek utcaink éjjelei. — Napjaink a' gyakor kód eloszolta után jobbadán derültek, de néhány éjen már nemcsak kemény dér hanem fagy is mutatkozott, 's ha szellő leng is, többnyire dermesztő lennyel vagy inkább moszka táji az.

Ausztria.
Bécs oct. 25kén. Semmi kétség többé az iránt, hogy az orosz czárné a' telet Palermóban töltendi. Hiv. tudósítások nyomán a' czárné Miklós czár kíséretében, ha kedvező leend az idő, oct. 22kén Genuába 's innét Szicilia fővárosába evezend. Az orosz czár egész november végeig fog Olaszországban mulatni. Viszszamenekor talán Romát, de Bécsset bizonynal meglátogatandja. Ilona nagyherczeg-asszony (Mihály nagyherczeg neje) Velencéből az ausztriai Lloyd egyik gőzösn oct. 23án érkezett Triestbe 's másnap korán Bécsfelé Sziktaországban indult; hirszerint az orosz czár is Triest-felé veendi bécsi útjára. — Oct. 21éna' bécsi börzén, nem tudni: ki által, azon állir terjesztetett el, mintha Lajos Fülöp franczia király meghalt volna, miért némelly kötelezvények néhány pillanatig értékökben eszökkentek; de előbbi magasságukat azonnal visszanyerék, mihelyt hiteles helyről a' hír alaptalansága bebizonyult. Ghika Sándor oláhországi volt fejdelem Bécsben van 's onnan sz. Pétervárra szándékozik utazni.

Spanyolország.
A' M. Post egy közelebb számában madridi hiteles tudósítás után — időelőttinek nyilatkoztatja azon közleményét, mintha Izabella spanyol királynő Montemolin gróffal titokban már csakugyan eljegyez tetett volna; egyébiránt hozzá teszi: miképp a' szóban forgó eljegyzés csakugyan alkudozás tárgya, 's rövid idő alatt a' valósuló eredvény hivatalosan is köz tudomásul adatik. — Barcelona vidéke ismét forrongási láz előkűszöbén áll, az öszszeirt 's kiválasztott ujezredekhez, kiknek övéiktől elbucszása annyira hatott a' kedélyekre, hogy a' hatóságok legébrebb intézkedésére lön szükség egy készülöben levő véres lázadás kiüthetésének megelőzéseül; különösen

Geronában a' hamu alatti tűz mármár lángra lobbant, midőn Breton altábornok hirtelen a' hely színén természetvén erős dandár kíséretiben, mellyet Manresa, Igualada, Berga, Vich és Villafranca del Panades tájakon felállítván a' nép legkisebb kíséretét is azonnali felföldözthetetés által meghiusítá. — Barcelonában köz örömet ébreszte az udvar azon engedélye, mi szerint a' Barcelona síkságának megöntöztetésére tervezett csatorna ásatása helyben hagyatik; e' célra Llobregat folyam fölőseleg vize fog fordítatni, mellyből t. i. a' nevezett csatorna Manresa és Martorel közt az érdeklett rónaság felé fog vezetetni. Még nagyobb hasznunak 's jövedelmezésének tartják ama csatornát, melly Catalonia vidéke öntözésére fog ásatni, a' terv szerint ez egyszersmind hajózható is lenne — a' minden nemzet haladására 's gazdagodására ollyszükséges belkereskedés előmozdítására.

Franciaország.
Lamoriciére tábornok Dzsemma Ghazoatból oct. 10kéről köv. tudósítást küldött a' hadminiszerhez: „Oct. 5kén, miután t. i. az Ain-temoushteni állomás megerősítésére 130 embert élelmi 's hadiszerekkel hátrahagyék, elindultam Tlemcen felé. A' tartományt a' népség egészen pusztán hagyá; mennyire csak a' szem láthata, mindenütt szándékos tűzvész pusztítása tünt fel. A' nagy hőség 's a' sereg fáradt léte kényszerítének az el-briggi kútnál megpihenni. Másnap Amiguer-felé indultam. E' két napi utban egyetlen élő lényvel sem találkozánk. Gikán hírül adatott Cavaignacnak Maghriából visszatérte, hogy de Barrat főhadnagynak a' főparanesnokságot átadja. 7én Tlemcen előtt állapodánk meg, honnét a' tábornok előtte volt napon indult ki, titkolt tervéről számunkra nem hagyott legkisebb értesítést nélkül. Mivel azt állíták, hogy a' bab-tazai hegyszoros az ellenség keményen megszállotta, gondolám: hogy Cavaignac ennek bevételeire indult, 's minthogy egész hadi ereje alig rugott 1500 főre, alapos volt amiatti félelem, miszerint tetemes veszteségbe fog kerülni ezen merény, hogy tehát ez megelőztessék, a' két seregnek egyesülnie kellett, miért is, nem tekintve a' vitézek kifáradtát megindultunk 's másnap Quedsouiniroff melletti állomásunkról a' tábornok hadát megpillantók a' nevezett hegyszoros mellett. Az éjsötétben sikerült levelet váltanunk, mellynek következtében a' tábornok rohanásával várakozott, míg a' két tábor másnap egygyéforrt. Innét azonban Traras felé kelle sietnünk, mert az emir itt, és nem a' hegyszorosnál várakozott reánk. Ezen hadmenetek ideje alatt a' nyugtalan emir Beni-Gharabas és Ghossel tartományok népségét targonczákra rakatván, 's lakaikat föléggettvén Trarasha viteté azon szándékkal, hogy innét Marokkóba szállítsa; ezen átszállításnak az éjszakai hegyek közt kelle megtörténnie, melly tájakra több osztály lovasságot rendelt az emir hogy a' népségnek ezen kiköltözésre kedvet és bátorságot adjon. Cavaignac ezen szorosakat szinte be akará keríteni, hogy a' francia uralom alatt álló törzöknek ingerül legyen a' férfias ellenállásra 's hűségökben maradásukra. Abdelkader, ki Traras mellett várta megrohantatását, itt gyűjté öszsze hadát, miért is a' védelem nélkül maradt bab-tazai állomást Cavaignac minden ellenállás nélkül elfoglala. Ezen foglalatosságában a' tábornok Nedroman alól sejté a' kiköltözők menetét nyugat felé 's azonnal 800 lovasival üzetésökre indult 's néhány óra mulva az egész csapatot beérvén a' két fél közt esata támadt, mellyben az ellenfélből 150 gyilkoltak le, 60 némbert elfogtak 's kövércsorda jutott zsákmányul. Ezen ütközet a' francziák résziről egy emberéletbe sem került. E' kiköltözők sorsáról a' ghosseli népség tudósítatván, vonakodott a' tartományt elhagyni, készebbnek nyilatkozván magát a' hegyek közt élethálálig védelmezni; e' nyilatkozatot Abdelkader is jóváhagyván, seregit védelmi állásba öszpontosítá. E' pont az, mellynél a' vett kudarcot visszaadhatják az emirnek. Egyébiránt szerencsém van önnel tudatni: miképp seregeinknek sikerült Tlemcen déli részének törzseit meghódítani, mellyek számos marokkai törzsek Usdatól délfelé e' tartományba beütésekor kötelesegeiktől elvonattak. Ez esetet egy eddig isméretlen egyed, névszerint Bu-Guerrara intézte, kit az emir kalifa czimmal ruházott fel. Ennek bujtotgására öletett meg Billot parancsnok és Dombasle hadnagy. E' történet, melly oct. 1én hajtatott végre, volt a' lázadási jel, mire a' népség az erősségből 's vidékéről azonnal eltávozott, melly minden oldalról bekerítettett. Brachet kapitány ez állásáról

két kéme által tudósítá a főtáborn; mielőtt azonban ennek osztálya megérkezhetett, a várat az ellenség megrohaná, s 50 embere maradván a csataterén, elszéledt, a lakosok azonban nagyszámmal kívándorlottak.

Anglia.

October 21én Oxfordban Walker M. A. és Fellows lelkészek s a brasenosei collegium tagjai kath. vallásra tértek által; ezekkel tehát az áttértek száma egyedül az oxfordi egyetemből már 20ra megy. Szinte oct. 25én mint a trafalgari ütközet 40ik évnapján a portsmouthi öbölben állomásozó 104 álgys régi sorhajó (Victory) melynek fődözetén a halhatlan emlékü Nelson épen a diadal pillanatában csett el, zászlók és virágkoszorúkkal gazdagon díszesítettet. A hajóparancsnok, ki a nevezett ütközetben mint idősb hadnagy vett részt, a hajófedezeten elaggott tengerészeknek lakomát adott, mely alkalommal az elhunyt vitézek emlékére csendes poharak ürítették; az ünnepélyt egy szinte a fődözetben rendezett táncmulatság, hová a tengerészek nejei és leányai is hivatalosak voltak, zárta be. — Ashburnhamhouse az orosz követség palotájában most nevezetes változtatások tételnek Konstantin orosz nagyherceg elfogadhatására, ki rövid idő alatt Londonba váratik. — Mindinkább megerősülni látszik amaz állítás, miszerint a kormány jövő parlamenti ülésekben az idegen gabonaterményre nézve mérsékelte és állandó behozatali vámot akar megállapíttatni. E hirt az Observer héti lap közli, ellenben a Standard és M. Herald, mint tulajdonképen ministeri lapok, mélyen hallgatnak felőle. Peel sok tagot elvesztett régi pártjából a maynoothi és irlandi közoktatási bill miatt, de ha avatott politikája a mostani czélszerűtlen gabonátörvényeket is a kor kívánatahoz bírja idomíttatni, akkor ezen század legnagyobb embere leendő, ki midőn torypártjának minden embereit elveszti, ugyanakkor megnyeri helyettök egész Britanniát s egész Európát Amerikával együtt. — Thiers megtekintvén a francziakkal Spanyolországban történt csatahelyeket, innét Angliába s egyenesen Londonba hajózott át, hol a kikötők álgyu- ritkaságok felett hű szemlélet tartott, mely alkalommal az angolok szives magyarázattal sem maradtak adósak; oct. 20kán Ahsburton lordot látog

gatá meg Grange mezei lakában, honnét visszatérvén Londonba, délest lady Hollandnál ebédelt Palmerston lord és neje társaságában, másnap délután a brightoni vasuton a hajóállomáshoz utazott, hogy Párisba visszatérjen, hova 24kén megis érkezett. — A londoni lap-kiadók új nemét fődözték fel az előfizetési hirdetésnek, melynek már csak rendkívülségmiatt is akadnak pártolói; néhány napelött. i. Londonban három kivilágított léggolyó egyszerre magasba emelkedett, melyből nyomtatott lapok hullottak a magasról; e lapok eleinte tömegben siettek természeti nehézségöknél fogva föld felé, később azonban szétfoszladozván ezer elágzásban potyogtak a háztetökre, utcákra, utakra stb. a kíváncsi népmohón ragadá a felkapott ivet s ugyan mit olvasott abból? előfizetési hirdetést új lapra, s csak ugyan meg is jelenik nem sokára egy lap „politikai zsebkendő” cím alatt, azaz gyapott vászonra nyomott hírlap; ennek már csak lehetnek előfizetői, minthogy a kihordott lapok egyszersmind zsebkendőül is használhatók.

Olaszország.

Nápoly A külügyi miniszterhez Corfu szigetről érkezett hiteles tudósítások szerint egy Maltából a nevezett szigetre vitorlázott angol hajón két egyeden kiütötte a sárgaláz e kór minden jeleivel, s egyike 24 óra alatt csakugyan meghalt. A hajó szigorú veszteglési őrizet alá helyezettett. — Ez aggodalmat okozó hír következtében az egészségre felügyelő fensőbb tanács következő rendeletet bocsátott ki: 1) Minden Maltából érkező levél ez esetben használatni szokott szigorú veszteglési rendszabályok alá vettetik; az utazók pedig Posilippo melletti kórházba szállíttatnak mindaddig, míg e rendelet a betegség további fejlődéséről szóló hivatalos tudósítások szerint nem módosítatik. 2) A Corfu és Maltából érkezett s kikötött hajók szinte vesztegidőt tartandnak stb. Magánylevelek több illy esetről színek említést — mely Nápolyban általános rémulést szült. — Telegrafi tudósítások szerint az orosz czár s neje oct. 17kén Majlandba érkezett s a királyi lakvarban szállott meg, honnét másnap Genna felé utaztak, hol már a szardíniai király s királyné és Albrecht porosz hg, a czárné testvére — várokoztak a fels. utazókra.

Oroszország.

A fekete tenger kikötőiben folytonos munkáság uralkodik, az anélkül is számos orosz hajó közelebb alkalommal 4 új londoni készítményével fog szaporíttatni; az idén Kaukázust újabb táborozással háborgatni nem fogja ugyan a pétervári kormány, de minden készületet megteszen, a jövő tavaszi diadal elősegíthetéseére.

Törökország.

Oct. Skai tudósítások szerint komoly eredmény nyel fenyegető ellenkezés támadt a francia követ és a fényes kapu közt, előbbi azon drúz főnök kivégeztetését követelvén, ki Carlo atyát megöleté. Se. kib e fendi erre legkevésbé sem levén hajlandó a kivégeztetésnek legalább is elhalasztása s törvényes vizsgálat-tétel mellett főleg kívánta, hogy a francia térítők Syriát oda hagyják. Bourqueney francia követ ellenben arról mit sem akart tudni határozottan a missionariusok Syriában maradása s a kivégeztetés rögtöni végrehajtása mellett nyilatkozték — hozzá tévén, hogy ha a porta kívánata teljesítését megtagadná, utilevelét azonnal kikéri. Mire tüstint több tanácskozányt tartatott s 7kén az egyezkedés létre jött, minek tartalmáról azonban most még bizonyost nem hallhatni. — Riza pasa damaskusi pasává fog kinevezettni.

Orosz- és Lengyelország.

Olaszországi utja előtt sept. 23kán a czár a trónörökös és Konstantin nagyherceggel együtt Sebastopol előtt megjelent s az ottan horgonyzó sorhajó északi oldalán megszállott, mely 11 nagyobb hadi, ugyanannyi fregat s több kisebb hajóból állt. Woronzow hggel még hajófődözetben tartott újszzejövetel után a városba kocszított. Estve azonban újlag hajóra szállt s az éjet is itt tölté. Másnap a hadsereg fölött tartott szemle után sz. György kolostort látogató meg, hol Golowyn Sándor hg. tetemei nyugszanak, honnan visszaérkezvén tüstint elhagyta a nevezett sorhajót s Cherson felé vitorlázott az itteni hajóhad feletti szemletartás végett. A czárnak ez utazása többféle sejtlemre szolgált alkalmul, nevezetesen hírlík, hogy új hadjárás tervezetik a kaukázusi bajor hegyi nép ellen stb.

90dik szám.

ÉRTESÍTŐ.

1845.

Gőzhajózási jelentés.

I. Dunai gőzhajózás.

Bécsből Pest felé mindennap délután indul egy gőzös; éjszakára Pozsonyban marad s másnap reggeli 6 órakor folytatja útját Pestig. Pestről Bécs felé indul szinte mindennap reggeli 7 órakor egy gőzös. Pestről Zimony felé kedden és pénteken reggeli 6 órakor. A kedden induló gőzös úgy le mind fölfelé jártában a Dráva egy darabját is áthajózza, s Eszék alatt megállapodván útját folytatja. Pestről Drenkóvára indul minden vasárnap és szerdán reggeli 6 órakor; a november 2kai és 16kai menet egész Konstantinápolyig terjed az oláh részén; a november 9kai pedig a török parti részen.

II. Tiszai gőzhajózás.

Minden hétfőn azonnal a Pestről jött gőzös megérkezte után, indul egy gőzös Ujvidékről Titel felé, s innen Szegednek tart, hova szerdán este érkezik meg. Részletes tudósítások a dunai és tiszai gőzhajózásról szereshetők Pesten a gőzhajózási hivatalban. Pest, novemberben 1845. Gőzhajózási hivatal. 1—2

Hartleben Konrad Adolf sajátja épen most jelent meg: Hartleben és Altenburger könyvtárusnál Pesten a váciutcában 437 sz. alatt:

Világtörténet

a katolikus ifjak számára

írta Annegarn T. Fordítva

a Pázmány-intézeti magyar társulat néhány tagja által. Nagy Sadrét, borítékba fűzve 2 ft. 15 kr. p.p.

Dunavizálás november 5kén: 6' 1" 6" az 0 fölött.

Most egész!

A' FALU JEGYZŐJE

Regény írta

B. Eötvös József.

Nyolczadik füzet 1 fr.

Mind a' VIII. füzet 8 fr.

A' főnebbi munka

Hartleben és Altenburger

könyvkereskedésében kapható Pesten váciutca 437 sz. Walthier házban.

Szerkeszti: Helmezy. — Nyomatja: Trattner-Károlyi uri-utca 453.

† Különbféle legszebb s legritkább fajú beszélő papagályok és szelid rajmok-lul új szállítást kapott e napokban, melyek valamint egyéb társas madarai nemcsak megzemlélhetők alduasoron a hajóhídon alul 49 számalatti Kaselik-házban, hanem jutányosáron meg is szereshetők. Schleidge György. 2—3

Hirdetvény.

A' nagyméltóságú magyar kir. udv. kincstár rendelése következtében közhírre tételik: hogy miután — a' bácsi kir. Ferencz csatornának első mérnöke ugyanazon csatornának meghoszszabítási munkálatainál tökéletesen elfoglaltatva és azért a' már létező csatorna körüli rendszeres hivatalbeli működéseitől fölmentelve levén — annak helyébe azon csatornának Monostorszegtől Kuláig terjedő vonala fölötti felügyelésére és a' többi ezen vonalt illető tiszti munkálat bevezetésére az érintett csatorna-meghoszszabítási munkálatok teljes bevé-

geztéig egy ideigleni mérnök felállítására 500 pengő forintnyi évenkénti fizetéssel és írszerekre 8 pengő forintnyi öszveggel felsőbb helyen helybenhagyva vagy — kik ezen állomásra alkalmaztatni kívánnak, ebeli kellőleg ellátott folyamodványaikat legfeljebb folyó évi december hó 16dikáig a' nagym. magyar kir. udvari kincstárnak benyújtani s azokban magokat valamint elnebeli tehetségeik, mérnöki kiképeztetésük, egy eddig tett szolgálataik s az e' tájjon diavatozó nyelvekbeni jártasságuk iránt igazolni ezennel felszólíttatnak. 2—3

Gabonaár váltó garasokban.

	nov. 5. (pesti m.)	Tisztabuza	Kétezeres	Rozs	Arpa	Zab	Kukoricza
Pesten,	260—300	210—230	155—170	—	110—	81—88	90—100
Ujbecsén,	130—150	100—115	—	—	45—48	45—48	50—60
Győrben,	28.	175—206	125—155	120—132	48—50	57—60	75—80
Baján,	24.	137—152	108—130	107—108	41—42	31—	51—
Mosonyban,	30.	180—246	130—165	135—164	60—75	54—70	85—120
N.Szombatban,	24.	174—178	—	142—144	42—45	50—52	—
Szegeden,	25.	—	—	—	80	—	35—
Miskolczon,	29.	160—170	140—150	120—130	48—50	60—70	75—80

Statuspapir- és részvény-árkelet. Bécs, nov. 4kén.

bankrészvény:	1598 fr.	pesti lánczhíd-részvény	140 fr
1834ki 500 p.frtos kölcson.	799 1/2 „	bécs-glognitzi vasut	100 fr. 133 1/2 „
1839ki 250 p.frt.	323 3/4 „	pozsony-nagyszombati	88 1/4 „
Eszterházy 40 fr. sorskötel.	58 „	középponti	(100 fr.) 107 1/2 „
cs. kir. arany agio 100tul:	2 1/2 „	duna-gőzhajózási	685